

Brussel, 21 april 2020

Advies 2020/03

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Verlenging van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht

Inhoud

Samenvattend	1
1 Tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht	2
1.1 Beoogde situaties	2
1.2 Doelgroep	2
1.3 Uitkeringsbedragen	2
1.4 Behoud van sociale rechten	3
2 Voorstel tot verlenging	3
3 Het advies van het Comité	3

Samenvattend

Aan het ABC wordt voor advies een ontwerp van koninklijk besluit voorgelegd dat een verlenging voorziet van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht. Het ABC pleit voor een verlenging van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht voor de maand mei, omdat :

- er voor de maand mei op dit moment nog geen enkele duidelijkheid is omtrent de eventuele mogelijkheden tot de heropstart van de zelfstandige activiteiten
- eventuele mogelijkheden tot heropstart van zelfstandige activiteit in de maand mei niet zullen verhinderen dat veel zelfstandigen ook dan nog een aanzienlijke economische impact zullen ondervinden van de coronacrisis
- de vereenvoudigde procedure die naar aanleiding van de coronacrisis in het leven werd geroepen voor de toekenning van tijdelijke werkloosheid door overmacht, ondertussen eveneens verlengd werd tot en met 31 mei 2020.

1 Tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht

Als gevolg van de corona-epidemie, werd eind maart beslist om de toegang tot het overbruggingsrecht¹ te versoepelen voor zelfstandigen die zich als gevolg van de coronacrisis genoodzaakt zien om hun zelfstandige activiteit te onderbreken.

1.1 Beoogde situaties

Twee situaties worden beoogd met de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht :

- verplichte sluitingen : zelfstandige activiteiten waarvoor de overheid² beslist heeft dat die tijdelijk niet langer meer mogen worden uitgeoefend als gevolg van de Coronacrisis. Er is geen minimumduur van onderbreking vereist voor deze zelfstandigen.
- niet-verplichte sluitingen : zelfstandigen die hun activiteit volledig gedurende een minimumduur van 7 opeenvolgende kalenderdagen moeten onderbreken omwille van de gevolgen van de coronacrisis.

1.2 Doelgroep

De volgende zelfstandigen kunnen een beroep doen op het crisisoeverbruggingsrecht :

- zelfstandigen in hoofdberoep (inclusief helpers, meewerkende echtgenoten in het maxi-statuut) : zij hebben recht op het volledig maandbedrag (cf. infra);
- zelfstandigen in bijberoep (inclusief zelfstandigen in hoofdberoep die zijn gelijk gesteld met bijberoep op basis van artikel 37 ARS³) en student-zelfstandigen die wettelijke voorlopige bijdragen verschuldigd zijn :
- die minstens gelijk zijn aan de minimumbijdragen voor zelfstandigen in hoofdberoep : zij hebben recht op het volledig maandbedrag (cf. infra);
- op een referte-inkomen van N-3 dat zich situeert tussen 6.996,89 euro en 13.993,77 EUR : zij hebben recht op een gedeelte van het maandbedrag (cf. infra);
- Gepensioneerden die nog actief zijn als zelfstandige en wettelijke voorlopige bijdragen verschuldigd zijn op een referte-inkomen van N-3 dat hoger is dan 6.996,89 euro: zij hebben recht op een gedeelte van het maandbedrag (cf. infra).

Startende zelfstandigen en primostarters (dus die nog geen 4 kwartalen hebben bijdragen) komen ook in aanmerking voor de crisismaatregel.

1.3 Uitkeringsbedragen

De tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht voorziet de betaling van een uitkering voor maart en april.

¹ nl. 3de pijler ' gedwongen onderbreking'

² Maatregelen van de Nationale Veiligheidsraad.

³ Als hun inkomen meer bedraagt dan 7.330,52 euro, worden deze zelfstandigen beschouwd als zelfstandigen in hoofdberoep en krijgen ze dus het volledige maandelijkse bedrag.

Het volledig maandbedrag voor maart en april stemt overeen met:

- 1.291,69 EUR indien de zelfstandige geen gezinslast heeft;
- 1.614,10 EUR indien de zelfstandige wel gezinslast heeft.

Voor zelfstandigen die slechts in aanmerking komen voor een gedeeltelijke uitkering, stemt het maandbedrag overeen met maximaal⁴:

- 645,85 EUR indien de zelfstandige geen gezinslast heeft;
- 807,05 EUR indien de zelfstandige wel gezinslast heeft.

1.4 Behoud van sociale rechten

In tegenstelling tot het klassieke overbruggingsrecht, is er aan de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht geen bijdragevrijstelling met behoud van sommige sociale rechten verbonden.

2 Voorstel tot verlenging

De sanitaire maatregelen die door de regering werden ingevoerd naar aanleiding van het coronavirus werden verlengd tot en met 3 mei 2020. De (her)opstart van de economie daarna zal gefaseerd gebeuren.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan het ABC wordt voorgelegd voorziet daarom een verlenging van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht zodat de zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit in mei en juni 2020 gedwongen moeten onderbreken als gevolg van de coronacrisis, tijdens die maanden eveneens een beroep kunnen doen op de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht.

3 Het advies van het Comité

Het ABC pleit voor een verlening van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht voor de maand mei voor zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit tijdens deze maand gedwongen moeten onderbreken als gevolg van de coronacrisis. Het baseert zich hiervoor op de volgende overwegingen :

- voor de maand mei is er op dit moment nog geen enkele duidelijkheid omtrent de eventuele mogelijkheden tot de heropstart van de zelfstandige activiteiten die niet langer kunnen worden uitgeoefend als gevolg van de coronacrisis;
- zelfs indien men ervan uit zou gaan dat er in (de loop van) de maand mei een heropstart mogelijk zal zijn van zelfstandige activiteiten die niet langer konden worden uitgeoefend als gevolg van de coronacrisis, dan is de verwachting dat die mogelijkheid tot heropstart:

⁴ Voor de zelfstandigen in bijberoep, de student-zelfstandigen, de zelfstandigen met artikel 37 ARS en de actieve gepensioneerde zelfstandigen die in aanmerking komen voor een gedeeltelijke uitkering geldt dat de som van de halve financiële uitkering en het andere vervangingsinkomen per maand het bedrag van maximum 1.614,10 euro niet mag overschrijden. In geval van overschrijding zal het maandelijks bedrag van het overbruggingsrecht verminderd worden ten belope van deze overschrijding.

- er niet voor alle sectoren op hetzelfde moment zal komen. Het is aannemelijk dat er in bepaalde sectoren ook in mei nog geen activiteit zal mogelijk zijn;
- niet per definitie meteen een herneming van de zelfstandige activiteit zal mogelijk maken zoals die vóór de onderbreking werd uitgeoefend. De opstart van sommige activiteiten kan immers vertraging oplopen (bv. omwille van preventiemaatregelen die zullen moeten worden toegepast, van vertragingen in productieketens, cliënteel dat terug de weg moet vinden, etc.).

Eventuele mogelijkheden tot heropstart van zelfstandige activiteiten in de maand mei zullen niet verhinderen dat veel zelfstandigen ook dan nog een aanzienlijke economische impact zullen ondervinden van de coronacrisis.

- de vereenvoudigde procedure voor de toekenning van tijdelijke werkloosheid door overmacht, waarbij o.a. alle situaties van tijdelijke werkloosheid door het coronavirus worden beschouwd als tijdelijke werkloosheid wegens overmacht⁵, is ondertussen eveneens verlengd tot en met 31 mei 2020. Het lijkt het comité aangewezen om de maatregelen voor de zelfstandigen dan eveneens tot die datum te verlengen.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 21 april 2020 :

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter

⁵ Ook al kan er bijvoorbeeld nog enkele dagen worden gewerkt.